

MONT AUDIT d.o.o.
revizija, kontroling, konsalting

KOMISIJA ZA TRŽIŠTE KAPITALA CRNE GORE

IZVJEŠTAJ

O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH ISKAZA ZA 2020. GODINU

Podgorica, oktobar 2021.

SADRŽAJ

	Strana
MIŠLJENJE REVIZORA	3 – 6
FINANSIJSKI ISKAZI:	
Bilans stanja na dan 31. decembra 2020. godine	7
Bilans uspjeha za 2020. godinu	8
Izveštaj o promjenama na kapitalu	9
Bilans novčanih tokova	10
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE	11 – 35

KOMISIJI ZA TRŽIŠTE KAPITALA CRNE GORE

Nekvalifikovano (pozitivno) mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Komisije za tržište kapitala Crne Gore (u daljem tekstu: Komisija) koji obuhvataju Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama na kapitalu i Izvještaj o novčanim tokovima za 2020. godinu, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji Komisije u svim značajnim aspektima prikazuju fer i istinito finansijski položaj Komisije na dan 31.12.2020. godine, njegovu finansijsku uspješnost te novčane tokove za godinu koja se završava na ovaj datum u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardom su detaljno opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih iskaza i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na *Napomenu 4.12(a)* – Dugoročna rezervisanja, u vezi s kojom naše mišljenje nije modifikovano.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih iskaza za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih iskaza u cjelini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo iznijeli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima. Pored pitanja opisanog u odjeljku *Skretanje pažnje*, odredili smo da su pitanja opisana u nastavku ključna revizijska pitanja koja će biti saopštena u našem izvještaju.

Komisija ostvaruje poslovne prihode po osnovu naknada koje naplaćuje a na osnovu ovlašćenja propisanih Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. listu CG", br. 1/18); Zakonom o preuzimanju akcionarskih društava ("Sl. list" Crne Gore", br. 18/11, 52/16); Zakonom o investicionim fondovima ("Sl. list CG", br. 54/11, 13/18); Zakonom o dobrovoljnim penzionim fondovima ("Sl. list RCG", br. 78/06, 14/07, "Sl. list CG", br. 40/11, 13/18) i propisima donesenim na osnovu ovih zakona i drugim propisima koji regulišu ovlašćenja Komisije.

Sredstva za rad Komisije obezbjeđuju se iz naknada koje se naplaćuju za obavljanje poslova iz njene nadležnosti, kao i iz drugih izvora u skladu sa zakonom. Zastara nenaplaćenih potraživanja ukoliko nisu utužena, nastupa nakon godinu dana. Utvrdili smo da je prihod od naknada za emisiju hartija od vrijednosti ključno pitanje revizije zbog njihovog značajnog iznosa, te rizika priznavanja i vrjednovanja prihoda i sa njima povezanim potraživanjima.

Usljed ograničenja nametnutih zbog pandemije COVID-19 tokom 2020.godine, naročito tokom drugog kvartala iste godine, evidentno je primjetno smanjenje Prihoda od naknada koje Komisija naplaćuje za obavljanje poslova iz njene nadležnosti, što je uticalo na krajnji finansijski rezultat u smislu ostvarenja gubitka u periodu koji je obuhvaćen revizijom (01.01.2020. - 31.12.2020. godine)

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje finansijskim iskazima

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjivajući, po potrebi i pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Komisiju ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi. Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Komisija.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da finansijski iskazi u cjelini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške; i izdavanje revizorovog izvještaja koji sadrži mišljenje revizora. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatra se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni pojedinačno ili zbirno uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih iskaza.

Kao dio revizije u skladu sa ISA standardima, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole entiteta.
- Vršimo procjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza procjenjujemo da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima i uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u izvještaju skrenemo pažnju na povezano objelodanjivanja u finansijskim iskazima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih iskaza, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim iskazima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.
- Pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza u vezi sa finansijskim informacijama entiteta ili poslovnih aktivnosti u okviru Komisije kako bi se izrazilo mišljenje o finansijskim iskazima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i izvršenje revizije. Takođe, mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu neizvjesnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih iskaza za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj o reviziji, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Ostala pitanja

Reviziju finansijskih izvještaja za 2019. godinu obavilo je revizorsko društvo „HLB Mont Audit“ d.o.o. Podgorica, koje je u svom izvještaju izrazilo nemodifikovano mišljenje.

Podgorica, 05.10.2021. godine

Za „HLB MONT AUDIT“ d.o.o.

Aleksandra Rakočević
Aleksandra Rakočević, ovlašćeni revizor

Matični broj
Naziv pravnog lica
Sjedište pravnog lica

02322439
Komisija tržište kapitala
Kralja Nikole 27A/III Podgorica

Šifra djelatnosti 6611

BILANS STANJA – BS (PD)
na dan 31.12.2020. godine

Red.br.	POZICIJA	Napomena broj	Tekuća godina	Prethodna godina
	AKTIVA			
	Stalna imovina		1.279.548	1.320.527
1	Neplaćeni upisani capital			
2	Nematerijalna imovina			
3	Nekretnine, postrojenja i oprema	4.6	1.279.548	1.320.527
4	Stalna imovina namijenjena prodaji			
5	Dugoročna potraživanja			
6	Dugoročni finansijski plasmani			
7	Odloženi porezi			
	Obrtna imovina		321.122	746.393
8	Zalihe			
9	Potraživanja od kupaca	4.7	166.844	145.211
10	Kratkoročni finansijski plasmani	4.8	18.565	18.565
11	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4.9	132.749	580.826
12	Unaprijed plaćeni troškovi			
13	Obračunati naplaćeni prihodi			
14	Ostala obrtna imovina	4.10	2.964	1.791
	Ukupna aktiva		1.600.670	2.066.920
	PASIVA			
	Kapital i rezerve	4.11	1.456.403	1.825.666
15	Državni kapital	4.11.1	954.435	954.435
16	Emisiona premija			
17	Revalorizaciona rezerva	4.11.2	370.180	370.180
18	Ostale rezerve			
19	Nepokriveni gubitak			
20	Neraspoređeni dobitak	4.11.3, 4.11.4	131.788	501.051
	Dugoročne obaveze	4.12	1.800	95.471
21	Dugoročne obaveze			93.671
22	Odloženi porezi			
23	Dugoročna rezervisanja	4.12(a)	1.800	1.800
24	Ostale dugoročne obaveze			
25	Odloženi prihodi			
	Kratkoročne obaveze	4.13	142.467	145.783
26	Kratkoročne obaveze iz poslovanja	4.13.1	37.706	28.356
27	Kratkoročne finansijske obaveze			
28	Tekući dio dugoročnih kredita	4.13.2	93.135	105.489
29	Obaveze za poreze	4.13.3	11.626	11.938
30	Obaveze za dividende			
31	Kratkoročna rezervisanja			
32	Obračunate obaveze			
	Ukupna pasiva		1.600.670	2.066.920

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa
Sunčica Krstić

U Podgorici

Dana 15.09.2021.

Rukovodilac pravnog lica
dr Zoran Đikanović, predsjednik

Matični broj
Naziv pravnog lica
Sjedište pravnog lica

02322439
Komisija za tržište kapitala
Kralja Nikole 27A/III Podgorica

Šifra djelatnosti 6611

BILANS USPJEHA – BU (PD)
(metoda po prirodi troška)
U periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine

Red.br.	POZICIJA	Napomena broj	Tekuća godina	Prethodna godina
1	I. POSLOVNI PRIHODI		463.194	1.501.673
2	1. Prihodi od prodaje			
3	Ostali poslovni dobiti	4.1	463.194	1.501.673
4	POSLOVNI RASHODI	4.2	(822.950)	(1.050.265)
5	Troškovi materijala	4.2.1	(42.369)	(57.112)
6	Troškovi zaposlenih	4.2.2	(470.172)	(643.348)
7	Amortizacija	4.3	(44.662)	(42.072)
8	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme			
9	Ostali poslovni rashodi	4.4	(265.747)	(307.733)
	Profit od poslovnih aktivnosti		(395.756)	451.408
10	Neto finansijski trošak	4.5	(9.506)	(15.956)
11	Ostali rashodi			
12	Porez na dobitak			
13	Neto dobitak/gubitak od diskontinuiranog poslovanja			
	Neto profit za obračunski period		(369.262)	435.452
	Pripada:			
	Vlasnicima kapitala pravnog lica			
	Manjinski interes			

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa
Sunčica Krstić
U Podgorici, dana 12.09.2021.

Rukovodilac pravnog lica
dr Zoran Đikanović, predsjednik

Matični broj
Naziv privrednog društva
Sjedište privrednog društva

02322439

Komisija za tržište kapitala Podgorica
Kralja Nikole 27A/III Podgorica

Šifra djelatnosti 6611

Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala) – IPK (PD)
Za godinu koja završava 31. decembra 2020. godine

Naziv pozicije	Pripada vlasnicima kapitala pravnog lica					Manjinski interes	Ukupno kapital
	Državni kapital	Ostale rezerve	Revalor. akcija	Neraspored. Dobit	Gubitak		
Saldo na 01.01.2019.	954.435		370.180	15.083			1.339.698
Promjene u računovodstvenoj politici							
Ponovo iskazani saldo							
Višak/manjak na revalorizaciji nekretnina, postojenja i opreme							
Ulaganja raspoloživa za prodaju:							
- dobiti/gubici po osnovu vrednovanja uključenih direktno u kapital							
- prenešeno na bilans uspjeha po osnovu prodaje							
Prenos na obaveze-budžet Države:							
- dobiti/gubici prenijeti na kapital							
- prenos na dobitak/gubitak perioda							
- prenos u početno stanje zaštićenih stavki							
Prenos na rezerve i kapital							
Korekcija početnog stanja							
Neto prihod priznat direktno u kapital							
Dobitak za period				435.452			435.452
Ukupno priznati prihodi i rashodi za period				450.535			450.535
Dividende							
Emisija akcijskog kapitala							
Izdane opcije na akcijski kapital							
Stanje na 31.12.2019. godine	954.435		370.180	450.535			1.775.150
Višak/manjak na revalorizaciji							
Ulaganja raspoloživa za prodaju:							
- dobiti/gubici po osnovu vrednovanja uključenih direktno u kapital							
- prenešeno na bilans uspjeha po osnovu prodaje							
Prenos na obaveze-budžet države							
Dobiti/gubici prenijeti na kapital							
Revalorizacija							
Prenos sa rezervi i dobitka							
Korekcija početnog stanja				50.515			50.515
Porez na stavke direktno preuzete iz kapitala							
Neto prihod priznat direktno u kapital							
Dobitak za period				(369.262)			(369.262)
Ukupno priznati prihodi i rashodi za period							
Dividende							
Obavezne rezerve							
Izdane opcije na akcijski kapital							
Saldo na 31.12.2020. godine	954.435		370.180	131.788			1.456.403

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa
Sunčica Krstić
U Podgorici, 15.09.2021.

Rukovodilac pravnog lica
dr Zoran Đikanović

Matični broj 02322439 Šifra djelatnosti 6611
 Naziv pravnog lica Komisija za tržište kapitala Podgorica
 Sjedište pravnog lica Kralja Nikole 27A/III Podgorica

BILANS NOVČANIH TOKOVA – BNT (PD) – direktna metoda
 U periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine

Red. br.	OPIS	Tekuća godina	Prethodna godina
1	Gotovinska primanja od poslovne aktivnosti	415.409	1.551.815
2	Gotovinske isplate dobavljačima i zaposlenima	(744.272)	(994.162)
3	Gotovina generisana iz poslovnih aktivnosti		
4	Odlivi gotovine na ime plaćene kamate	(9.526)	(15.956)
5	Odlivi gotovine na ime plaćenog poreza na dobit		
6	Odlivi gotovine na ime isplaćenih dividend		
	Neto gotovina iz operativnih aktivnosti	(338.389)	541.697
	Gotovinski tokovi iz aktivnosti investiranja		
7	Prilivi od prodaje postrojenja I opreme		
8	Prilivi od prodaje dugoročnih ulaganja		
9	Prilivi od primljene kamate	20	7
10	Povraćaj kratkoročnih plasmana		
11	Odliv po osnovu kupovine imovine, postrojenja I opreme	(3.682)	(23.847)
12	Odliv po osnovu kupovine imovne u svrhu investiranja		
13	Odliv po osnovu kupovine ostalih investiranja (dugoročni plasmani)		
14	Troškovi razvoja za kratkoročne plasmane		
	Neto gotovina iz aktivnosti investiranja	(3.682)	(23.840)
	Gotovinski tokovi iz aktivnosti finansiranja		
15	Priliv od emitovanja akcijskog kapitala		
16	Priliv od dugoročnog uzajmljivanja		
17	Odlivi na ime ponovne kupovine sopstvenih akcija		
18	Odliv po osnovu povraćaja pozajmljenih sredstava	(106.026)	(99.258)
19	Odliv po osnovu obaveza za finansijski lizing		
20	Odlivi po osnovu troškova transakcija		
	Neto gotovina od aktivnosti finansiranja		(99.258)
21	Neto povećanje/smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	(448.077)	418.599
22	Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	580.826	162.227
23	Efekti kursnih razlika na kraju perioda		
	Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	132.749	580.826

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa
 Sunčica Krstić
 U Podgorici
 Dana 15.09.2021.

Rukovodilac pravnog lica
 dr Zoran Đikanović, predsjednik

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Napomene uz finansijske iskaze

1. Organizacija i djelatnost

»Komisija za tržište kapitala« Podgorica (u daljem tekstu: Komisija), osnovana je pod nazivom »Komisija za hartije od vrijednosti«, saglasno Zakonu o hartijama od vrijednosti, Odlukom Skupštine Republike Crne Gore od 22.12.2000. godine, objavljenom u »Sl. listu RCG«, br.59/00), kao organizacija Crne Gore sa svojstvom pravnog lica, radi uređivanja i nadzora izdavanja hartija od vrijednosti i njihove trgovine. Tokom 2018. godine, Komisija je svoje poslovanje uskladila sa čl. 24-49 Zakona o tržištu kapitala (»Sl. list CG«, br. 1/2018), te je shodno tome izvršena promjena naziva u »Komisija za tržište kapitala Crne Gore«.

Shodno navedenom zakonu, Komisija je samostalan regulatorni organ koji vrši javna ovlašćenja u oblasti tržišta kapitala. Poslove iz svoje nadležnosti Komisija obavlja i u skladu sa međunarodnim pravilima i principima Međunarodne organizacije komisija za hartije od vrijednosti (IOSCO). Za svoj rad Komisija je odgovorna Skupštini Crne Gore.

Poslovanje Komisije organizuje se na osnovama kojima se obezbjeđuje efikasno obavljanje poslova, racionalna organizacija rada, uspješno rukovođenje i odgovornost, ostvarivanje saradnje Komisije sa nadležnim organima i organizacijama i drugim pravnim i fizičkim licima.

U obavljanju javnih ovlašćenja, Komisija:

- 1) podstiče, organizuje i preduzima mjere za efikasno funkcionisanje finansijskih tržišta;
- 2) izdaje i oduzima dozvole, odobrenja, licence i saglasnosti za koje je ovlašćena u skladu sa zakonom;
- 3) obavlja nadzor nad poslovanjem subjekata nadzora i nalaže mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti;
- 4) vrši kontrolu i nalaže mjere radi sprječavanja zloupotreba na tržištima;
- 5) vodi knjige, evidencije i registre u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim zakonom;
- 6) obavještava nadležne državne organe i organizacije o pitanjima iz oblasti tržišta kapitala u vezi postupaka koji se vode pred tim organima;
- 7) daje stručna mišljenja o sprovođenju zakona i
- 8) vrši i druge poslove utvrđene zakonom.

Komisija je kolegijalni organ, sa nadležnostima i odgovornostima utvrđenim zakonom i drugim propisima. Komisiju čine predsjednik, zamjenik predsjednika i tri člana. Komisiju predstavlja, zastupa i radom Komisije rukovodi predsjednik.

Komisija je organizacija sa samostalnim finansiranjem. Komisija ostvaruje novčana sredstva za rad iz naknada koje potiču iz izvora utvrđenih aktom o visini naknada za rad Komisije i njima samostalno raspolaže.

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Napomene uz finansijske iskaze

Rješenjem o registraciji broj 30-01-05436-7 od 12.04.2005. godine, koje je donijela Poreska uprava Područna jedinica Podgorica, Komisija je upisana u registar poreskih obveznika i dodijeljen joj je poreski identifikacioni broj 02322439.

Sjedište Komisije je u Podgorici, ulica Kralja Nikole 27a/III.

2. Osnova za sastavljanje i prikazivanje finansijskih iskaza

2.1. Osnova za sastavljanje finansijskih iskaza

Komisija ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Sl. list CG”, br. 52/16), odnosno, na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Sl. list CG”, br. 69/2002). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) primjenjuju se za finansijske iskaze koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Finansijski iskazi su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja nezavisnih regulatornih tijela, pravnih lica, akcionarskih društava i društava sa ograničenom odgovornošću u kojima država ili opštine imaju većinski udio u vlasništvu (»Sl. list Crne Gore«, br. 12/08 i 35/10), koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 - „Prikazivanje finansijskih iskaza“.

Pored toga, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MSFI i MRS zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore (ISRCG) mogu biti u primjeni.

Shodno Obavještenju Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore, broj 20/232 od 27.11.2020. godine, u Crnoj Gori su od:

- 01.01.2009. godine prevedeni i u primjeni sljedeći Međunarodni računovodstveni standardi (MRS): 1, 2, 7, 8, 10, 12, 16, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40 i 41 te Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI): 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 8 te
- 01.01.2013. godine prevedeni i u primjeni sljedeći Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI): 10, 11, 12 i 13.

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim ukoliko je u računovodstvenim politikama drugačije navedeno.

Komisija je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

2.2. Koncept nastavka poslovanja

Prema finansijskim iskazima koji su bili predmet ove revizije, Komisija je za godinu koja se završava 31. decembra 2020. godine ostvarila gubitak u iznosu od 369.262 EUR (neto dobitak od 435.452 EUR za 2019. godinu). Finansijski iskazi pripremljeni su na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumijeva da će Komisija nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

2.3. Valuta prikazivanja

Finansijski izvještaji prezentovani su u eurima (EUR) - zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Komisije, i sve iskazane numeričke vrijednosti predstavljene su u EUR.

2.4. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Komisije korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekat na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene obezvređenja potraživanja iz poslovnih odnosa, procjene korisnog vijeka upotrebe opreme i rezervisanja.

3. Osnovne računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike Komisije su:

3.1 Prihodi

Prihodi od naknada Komisije iskazani su po principu fakturisane realizacije. Prihodi Komisije ostvaruju se u skladu sa Pravilnikom o naknadama za rad Komisije za tržište kapitala („Sl. list CG“, br. 83/18, 032/19 i 036/19), po osnovu naknada koju plaća:

- emitent hartija od vrijednosti,
- učesnik u trgovini hartijama od vrijednosti,
- sticalac,
- osnivač,
- banka i drugo pravno lice,
- drštvo za upravljanje investicionim i penzionim fondovima,
- Centralna depozitarna agencija,
- berza,
- ovlašćeni učesnik na tržištu hartija od vrijednosti,
- kastodi i
- depozitar,

kao i naknada koje prethodno navedeni subjekti plaćaju na ime usluga:

- davanja saglasnosti na akta, imenovanje rukovodioca i revizora,
- izdavanja duplikata rješenja,
- naknada za mišljenje koje izdaje Komisija,
- naknada za vršenje nadzora i kontrole,
- naknada za objavljivanje finansijskih izvještaja emitenata,
- naknada za kontinuirani nadzor i kontrolu poslovanja dobrovoljnih penzionih fondova,
- naknada za kontinuirani nadzor i kontrolu poslovanja zajedničkih fondova i
- naknada za kontinuirani nadzor i kontrolu poslovanja društava za upravljanje investicionim fondovima.

Prihod se priznaje kada nema značajne neizvjesnosti u pogledu naplativosti obračunatih prihoda od naknada. Ispravka vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja iskazuje se kao posebna pozicija u okviru ostalih rashoda. Unaprijed naplaćeni prihodi iskazuju se kao odloženi prihodi i prenose u redovne prihode u trenutku izvršenja usluge za koju su prihodi plaćeni.

3.2 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi uključuju sve troškove direktno vezane za izvršenje osnovne djelatnosti Komisije. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali, u skladu sa principom sučeljavanja prihoda i rashoda. Priznati rashodi direktno se povezuju sa priznatim prihodima u poslovnom rezultatu obračunskog perioda. Rashodi se priznaju u obračunskom periodu i onda kada je nastala obaveza, a nema uslova da se priznaju kao bilansna pozicija imovine.

3.3 Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju prihode od kamata po osnovu potraživanja i plasmana kao i rashode kamata. Prihodi i rashodi od kamata se iskazuju u momentu obračuna prema ugovorenim kamatnim stopama. Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu preračunavanja transakcija u stranoj valuti, kao i monetarne aktive i pasive. Prihodi po osnovu dugoročno uloženi sredstava u preduzeća i banke iskazuju se u bilansu uspjeha kao finansijski prihodi u periodu u kome su nastali. Finansijski rashodi obuhvataju i naknadno odobrene popuste (kasa skonto) kupcima.

3.4 Preračunavanje stranih sredstava plaćanja

Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene. Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja, preračunavaju se u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva važećih na dan bilansa stanja. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz preračuna sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom poslovnih promjena u toku godine priznaju se kao prihod ili rashod perioda u kom su nastale.

3.5 Nematerijalna ulaganja, nekretnine i oprema

Nematerijalno ulaganje je nenovčano sredstvo koje se može identifikovati iako nema fizičko obilježje. Početno se vrjednuje po vrijednosti njegove nabavke. Nakon početnog priznavanja, nematerijalno ulaganje vrednuje se primjenom modela revalorizacije. Nekretnine i oprema inicijalno se mjere po istorijskoj cijeni nabavke. Pri početnom priznavanju zavisni troškovi nabavke se uključuju u nabavnu vrijednost. Zavisni troškovi podrazumijevaju sve troškove koji se mogu direktno pripisati dovođenju sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nakon početnog priznavanja vrjednovanje sredstava vrši se po revalorizovanom iznosu koji odražava njihovu poštenu (fer) vrijednost na dan revalorizacije.

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Napomene uz finansijske iskaze

Naknadni izdaci pripisuju se iskazanom iznosu opreme i nematerijalnih ulaganja ako je vjerovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi biti veći od prvobitno procijenjenih priliva. Svi ostali naknadno nastali izdaci priznaju se kao rashod perioda u kom su nastali. Oprema se kapitalizuje ako je vijek njenog korišćenja duži od jedne godine i ako je njena pojedinačna vrijednost veća od vrijednosti propisane poreskim propisima. Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje opreme priznaje se u korist prihoda. Neotpisana vrijednost otuđene ili rashodovane opreme priznaje se na teret rashoda.

3.6 Amortizacija

Amortizacija osnovnih sredstava obračunava se proporcionalnom metodom primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe (trajanja) sredstava. Amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljena osnovna sredstva.

Ukupni vijek trajanja i stope amortizacije koje su u primjeni date su u sledećoj tabeli:

Grupa osnovnih sredstava	Procijenjeni korisni vijek upotrebe (godina)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna ulaganja	5,00	20,00
Građevinski objekti	50,00	2,00
Transportna sredstva	6,67	15,00
Namještaj i inventar	6,67	15,00
Telekomunikaciona i ostala oprema	5,00	20,00
Računarska oprema	4,00	25,00

3.7 Obezvrjeđenje vrijednosti imovine

Komisija na dan bilansa procjenjuje da li postoje bilo kakve indicije da je neko sredstvo obezvrjeđeno. U slučaju da postoje takve indicije, procjenjuje se nadoknadiva vrijednost za takvo sredstvo, kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrijednosti. Nadoknadiva vrijednost je fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili upotrebna vrijednost, zavisno od toga koja je od te dvije vrijednosti veća. Obezvrjeđenje se priznaje kao rashod tekućeg perioda, osim kada se sredstvo vodi po revalorizovanoj vrijednosti, kada se umanjenje vrijednosti tretira kao smanjenje revalorizacione rezerve. Ako se kasnije poništi obezvrjeđenje, knjigovodstvena vrijednost sredstva se povećava, do promijenjene procjene nadoknativog iznosa, ali ne iznad knjigovodstvenog iznosa koji bi bio utvrđen da gubitak od umanjenja vrijednosti nije bio priznat u ranijim godinama.

Napomene na stranama 11 – 35 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza
Izveštaj revizora: strana 3 - 6

Poništenje obezvrjeđenja se prikazuje kao prihod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano revolarizovanoj vrijednosti, kada se poništenje obezvrjeđenja tretira kao povećanje revalorizacione rezerve.

3.8 Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani vrjednuju se po nabavnoj vrijednosti. Njihova nominalna vrijednost mijenja se samo u slučaju valorizacije vrijednosti plasmana na tržištu. Prihodi od kamata i dividende po ovom osnovu iskazuju se u bilansu uspjeha.

3.9 Zalihe

Zalihe se vrjednuju po nižem iznosu, bilo troška nabavke ili neto prodajne vrijednosti. Izlaz sa zaliha obračunava se primjenom metode prosječnih nabavnih cijena. Troškovi kamata se ne uključuju u nabavnu vrijednost zaliha.

3.10 Potraživanja iz poslovnih odnosa

Potraživanja iz poslovnih odnosa čine potraživanja za naknade od učesnika na finansijskom tržištu, obračunata u skladu sa nadležnostima Komisije, na osnovu Zakona o hartijama od vrijednosti.

Rezervisanje za umanjene vrijednosti iskazuje se kada postoji objektivni dokaz da Komisija neće moći da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske teškoće kupca, vjerovatnoća da će kupac otići u stečaj ili finansijsku reorganizaciju, propust ili kašnjenje u plaćanju, smatraju se indikatorima da je umanjena vrijednost potraživanja.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja iz poslovnih odnosa umanjuje se preko ispravke vrijednosti, na osnovu odluke rukovodstva za svaki slučaj pojedinačno. Potraživanja se prestaju priznavati samo kada ugovorena prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu, ili ako se imovina, pa samim tim i sva prava i rizici od vlasništva, prenesu na drugi subjekat. Direktan otpis potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana vrši se na teret rashoda perioda, na osnovu odluke rukovodstva, samo ukoliko je nepravilnost izvjesna i dokumentovana, odnosno ukoliko naplata nije uspjela sudskim putem.

Naknadna naplata potraživanja koje je ranije bilo ispravljeno ili otpisano priznaje se u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda.

3.11 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti su gotovina i salda na računima kod banaka i u blagajni. Vrijednovanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata vrši se po njihovoj nominalnoj vrijednosti.

3.12 Finansijski plasmani

Finansijski plasmani se priznaju u bilansu stanja u trenutku kada Komisija postane ugovorna strana u vezi nastanka tog plasmana. Plasmani prestaju da se priznaju kao sredstvo kada Komisija nema više kontrolu nad tim sredstvima. Početno vrijednovanje vrši se u visini stvarnih izdataka za pribavljanje plasmana. Vrijednovanje nakon početnog priznavanja vrši se po fer vrijednosti. Promjene fer vrijednosti finansijskih plasmana uzrokuju gubitke i dobitke koji se priznaju u bilansu uspjeha, odnosno, priznaju se kao rashod ili prihod u periodu u kojem su nastali. Kod dugoročnih finansijskih ulaganja razlika između fer vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti priznaje se kao kapital, odnosno kao revalorizaciona rezerva.

3.13 Beneficije za zaposlene

Komisija je, shodno propisima Crne Gore, obavezna da obustavi i uplati, u ime zaposlenih, doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih, a po stopama utvrđenim zakonskim propisima. Doprinosi na teret poslodavaca i doprinosi na teret zaposlenih knjiže se na teret rashoda perioda na koji se odnose. Više plaćeni doprinosi priznaju se kao sredstvo u iznosu koji se može refundirati ili u iznosu za koji se može umanjiti buduća obaveza za plaćanje doprinosa.

3.14 Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima priznaju se po fakturnoj vrijednosti.

3.15 Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope koja korespondira efektivnoj kamatnoj stopi.

3.16 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanje se priznaje kada Komisija ima zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će doći do odliva sredstava kako bi se izmirila obaveza i kada se iznos ovih obaveza može pouzdano procijeniti.

Komisija procjenjuje mogući nepovoljni razvoj događaja kao rezultat zbivanja u prošlosti i ukoliko je vjerovatnoća da će sudski spor biti izgubljen, Komisija vrši rezervisanje kojim se u cjelosti obezbjeđuje iznos potencijalne obaveze po osnovu negativnog razrješenja sudskog spora. Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva se ne priznaju u finansijskim izvještajima.

3.17 Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Komisije je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije, kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Napomene uz finansijske iskaze

4. Napomene uz finansijske iskaze za 2020. godinu

4.1. Ostali poslovni dobiti

	<i>(Iznosi u EUR)</i>	
	2020.	2019.
Prihodi od naknada	427.640	1.494.894
Ostali poslovni dobiti	35.554	6.779
Ukupno:	463.194	1.501.673

4.1.1 (a) Prihodi od naknada

Na ovoj poziciji prihoda, u iznosu od 427.640 EUR, iskazani su prihodi po osnovu naknada koje je Komisija tokom 2020.godine naplaćivala za obavljanje poslova iz njene nadležnosti, shodno Zakonu o tržištu kapitala (»Sl.list CG«, br. 1/18) i Pravilniku o naknadama za rad Komisije za hartije od vrijednosti (»Sl. list CG«, br. 83/18, 32/19, 36/19). Po tom osnovu, tokom godine obuhvaćene revizijom (2020.godina) naplaćene su naknade po osnovu:

- emisije hartija od vrijednosti (član 3 Pravilnika) – 82.862 EUR;
- kontinuiranog nadzora i kontrole poslovanja zatvorenih investicionih fondova (član 17 Pravilnika) – 40.604 EUR te otvorenih investicionih fondova – 39.254 EUR;
- kontinuiranog nadzora i kontrole poslovanja dobrovoljnih penzionih i zajedničkih fondova (član 18 i 19 Pravilnika), te društava za upravljanje investicionim fondovima (član 20 Pravilnika) u ukupnom iznosu od 36.155 EUR;
- prihoda po osnovu objavljivanja finansijskih izvještaja emitenata, kastodi banaka i banaka depozitara, u ukupnom iznosu od 54.500 EUR;
- prihoda po osnovu organizovanja škole za brokere, u ukupnom iznosu od 7.600 EUR;
- prihoda u ukupnom iznosu od 54.356 EUR po osnovi povracaja novca, davanja saglasnosti, misljenja, i sl. te
- ostalih prihoda (naknada za provizije, naknada za podnošenje zahtjeva, prihodi od brokera, CDA i berzi, i sl.) u ukupnom iznosu od 112.309 EUR.

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Napomene uz finansijske iskaze

4.2. Poslovni rashodi

Struktura rashoda	<i>(Iznosi u EUR)</i>	
	2020.	2019.
Troškovi materijala	(42.369)	(57.112)
Troškovi zaposlenih	(470.172)	(643.348)
Amortizacija	(44.662)	(42.072)
Ostali poslovni rashodi	(265.747)	(307.733)
Ukupno:	822.950	1.050.265

4.2.1 Troškovi materijala

U okviru troškova materijala, u ukupnom iznosu od 42.369 EUR iskazani su troškovi kancelarijskog materijala u iznosu od 10.291 EUR, troškovi električne energije 13.166 EUR, troškovi goriva za vozila 5.866 EUR, troškovi čajne kuhinje 4.077 EUR, te troškovi ostalog materijala (troškovi materijala za održavanje higijene te troškovi publikacija) u ukupnom iznosu od 8.969 EUR.

4.2.2 Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Struktura troškova zarada	<i>(Iznosi u EUR)</i>	
	2020.	2019.
Troškovi zarade i naknade zarada (bruto)	377.919	478.289
Troškovi poreza i doprinosa na teret poslodavca	42.702	52.949
Troškovi naknada po osnovu ugovora o djelu	39.598	64.121
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	-	1.020
Ukupno:	460.219	596.379
Ostali lični rashodi i naknade	9.953	46.969
Svega:	470.172	643.348

4.2.2 (a) Troškovi poreza na zarade, naknade zarada i ostale lične rashode, iskazani su po osnovu isplata izvršenih u izvještajnom periodu. Tokom perioda obuhvaćenog revizijom (2020.godina), Komisija je isplatila svih 12 bruto zarada i izmirila sve neto obaveze prema fizičkim licima po osnovu ugovora o djelu, dok su dažbine po osnovu prireza u ukupnom iznosu od 4.902 EUR iskazane kao neizmirene obaveze na računu 4531 (veza napomena 4.13.3).

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Napomene uz finansijske iskaze

4.2.2 (b) Ostali lični rashodi i naknade

Ostali lični rashodi u iznosu od 9.953 EUR, iskazani su po osnovu: troškova prevoza i smještaja na službenom putu 3.744 EUR, troškova rekreacije zaposlenih 5.062 EUR, te otpremnine zaposlenom prilikom odlaska u penziju, shodno odluci Predsjednika Komisije u iznosu od 1.147 EUR.

4.2.2 (c) Broj uposlenih radnika

Na kraju 2020. godine Komisija je imala 27 radnika uposlenih po osnovu ugovora na neodređeno vrijeme, dok je na kraju 2019. godine zapošljavala 27 radnika, od čega je 26 bilo zaposleno po ugovoru na neodređeno vrijeme, a jedan angažovan po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima, na određeno vrijeme.

4.3. Troškovi amortizacije i rezervisanja

	<i>(Iznosi u EUR)</i>	
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Troškovi amortizacije	44.462	42.072
Ukupno:	44.462	42.072

4.3 (a) Troškovi amortizacije

Ukupni troškovi amortizacije za 2020. godinu sadrže amortizaciju obračunatu u skladu sa napomenom 3.6.

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Napomene uz finansijske iskaze

4.4. Ostali poslovni rashodi

Struktura ostalih poslovnih rashoda	(Iznosi u EUR)	
	2020.	2019.
Troškovi transportnih i PTT usluga	16.284	24.035
Troškovi usluga održavanja osnovnih sredstava	36.915	52.831
Troškovi zakupnina	1.531	4.918
Troškovi reklame i propagande	6.754	7.639
Troškovi stručne literature	433	3.612
Troškovi neproizvodnih usluga	45.200	63.645
Troškovi reprezentacije	6.886	16.802
Troškovi premija osiguranja	813	3.460
Troškovi članarina	17.825	17.544
Troškovi štampe	13.323	17.332
Troškovi platnog prometa	1.458	2.035
Troškovi usklađivanja potraživanja	-	70.583
Ostali nematerijalni troškovi	118.325	23.297
Ukupno	265.747	307.733

4.4 (a) Troškovi neproizvodnih usluga

Na ovoj poziciji Bilansa uspjeha u ukupnom iznosu od 45.200 EUR iskazani su:

- troškovi kotizacije za seminare i stručno usavršavanje zaposlenih, u ukupnom iznosu od 5.182 EUR,
- troškovi realizacije projekta »Kreiranje makroekonomskog modela rasta za period 2019-2021« shodno Ugovoru broj 01/9-255/28-19 između Komisije za tržište kapitala u ime Ministarstva finansija Crne Gore i Centralne banke Crne Gore s jedne i Instituta za strateške studije i projekcije, s druge strane, u iznosu od 24.167 EUR;
- troškovi revizije finansijskih iskaza Komisije, u iznosu od 1.815 EUR;
- troškovi pretplate na katalog propisa u iznosu od 1.107 EUR;
- troškovi službenih putovanja u ukupnom iznosu od 4.835 EUR,
- ostali troškovi neproizvodnih usluga u ukupnom iznosu od 8.094 EUR.

Napomene na stranama 11 – 35 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza
Izveštaj revizora: strana 3 - 6

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Napomene uz finansijske iskaze

4.4 (b) Ostali nematerijalni troškovi

U okviru ostalih nematerijalnih troškova u Bilansu uspjeha (118.325 EUR) iskazani su:

- troškovi rada Savjeta za finansijsku stabilnost Centralne banke Crne Gore u iznosu od 12.659 EUR, a shodno Odluci o plaćanju troškova rada Savjeta za finansijsku stabilnost, broj 01/9-1577/1-13 od 17.07.2013. godine, prema kojoj troškove rada Savjeta srazmjeno pokrivaju Centralna banka Crne Gore, Ministarstvo finansija, Agencija za nadzor osiguranja i Komisija za hartije od vrijednosti;
- izdaci za društvenu odgovornost Komisije u iznosu od 15.100 EUR;
- troškovi pomoći za organizaciju Miločerskog ekonomskog foruma 2020, shodno Odluci Komisije, broj 05/1-1011/2-20 od 10.11.2020 .godine, u iznosu od 2.000 EUR;
- troškovi advokatskih usluga u iznosu od 5.705 EUR;
- sudski troškovi i troškovi vještačenja u iznosu od 3.000 EUR;
- troškovi štampe u iznosu od 13.223 EUR;
- rashodi iz ranijih izvještajnih perioda u iznosu od 1.960 EUR;
- troškovi članarina Međunarodnoj organizaciji iz Španije IOSCO u iznosu od 17.825 €;
- te
- ostali nematerijalni troškovi u ukupnom iznosu od 49.647 EUR.

4.5 Neto finansijski trošak

Struktura finansijskog troška	<i>(Iznosi u EUR)</i>	
	2020.	2019.
Finansijski prihodi	20	
Finansijski rashodi	(9.526)	(15.956)
Neto finansijski trošak	(9.506)	(15.956)

4.5 (a) Finansijski rashodi

Na ovoj poziciji Bilansa uspjeha iskazani su rashodi kamata po osnovu Ugovora o kreditu broj 950-88-801 od 17.10.2006. godine, potpisanog sa CKB bankom u iznosu od 1.430.000 EUR. Kredit je odobren na 15 godina uz kamatnu stopu od 6,50% na godišnjem nivou (veza napomena 4.13.2). Kreditna sredstva korišćena su za kupovinu poslovnog prostora Komisije, u ulici Kralja Nikole 27a/III.

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Napomene uz finansijske iskaze

4.6 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nabavna i sadašnja vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme prikazane su u sljedećoj tabeli:

O p i s	Nematerijalna ulaganja	Građevinski objekti	Oprema	Djela muzejske vrijednosti	Ukupno u EUR
Nabavna vrijednost					
Stanje 01.01.2020.	35.157	1.354.500	497.778	1.500	1.888.935
Povećanje			3.682		3.682
Smanjenje					
Stanje 31.12.2020.	35.157	1.354.500	501.460	1.500	1.892.617
Kumulirana isprav. Vrijednost					
Stanje 01.01.2020.	35.157	81.270	451.980		568.407
Amortizacija za 2020.		27.090	17.572		44.662
Smanjenje					
Stanje 31.12.2020.	35.157	108.360	469.552		613.069
Sadašnja vrijednost 31.12.2020.	0,00	1.246.140	31.908	1.500	1.279.548
Sadašnja vrijednost 31.12.2019.	0,00	1.273.230	45.798	1.500	1.320.528

4.6 (a) Građevinski objekti

Komisija je u svojim poslovnim knjigama na dan 01.01.2020. godine iskazala nabavnu vrijednost građevinskih objekata u vrijednosti od 1.354.500 EUR (što odgovara stanju na dan 31.12.2019. godine), koja se sastoji od poslovnih prostorija površine 769 m² spratnosti P-III u ulici Kralja Nikole 27a/III u Podgorici. Objekat je upisan u List nepokretnosti broj 5643 KO Podgorica III. U navedenom vlasničkom listu, na predmetnom poslovnom prostoru upisan je teret – hipoteka, povjerilac Crnogorska komercijalna banka, na osnovu Ugovora o hipoteci, broj 11872 od 07.11.2006. godine na iznos duga od 1.430.000 EUR na rok od 180 mjeseci. Prema izjavi odgovornih lica Komisije, do dana izdavanja ovog revizorskog izvještaja nisu se stekli uslovi da se ukine predmetna hipoteka.

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata na dan Bilansa iznosila je 1.246.140 EUR.

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Napomene uz finansijske iskaze

4.6 (b) Oprema

Nabavna vrijednost opreme na dan 01.01.2020. godine iznosila je 497.998 EUR, dok je stanje ovog dijela imovine Komisije na dan 31.12.2020. godine iznosilo 501.460 EUR. Na ovoj bilansnoj poziciji evidentira se nabavna vrijednost transportnih sredstava, namještaja i inventara, telekomunikacione i ostale opreme te nabavna vrijednost računarske opreme.

4.6 (b-1) Povećanje vrijednosti opreme za iznos od 3.682 EUR odnosi se na nabavku računarske opreme u vrijednosti od 1.638 EUR, štampača u vrijednosti od 1.625 EUR, te ostale opreme u ukupnom iznosu od 419 EUR.

4.7 Potraživanja

Struktura potraživanja	<i>(Iznosi u EUR)</i>	
	2020.	2019.
Potraživanja iz specifičnih poslova		
DZU Euroinvest Podgorica	24.678	19.246
DZU Trend AD Podgorica	121.235	121.235
ZIF Atlas Mont Fond Podgorica	70.787	69.678
ZIF Fond HLT Podgorica	61.431	56.139
ZIF Eurofond Podgorica	48.666	41.637
ZIF Fond Trend Podgorica	48.805	21.631
DZU Butterfly finance	9.763	9.297
DZU Penzija plus	8.663	8.663
DZU Atlas Mont Podgorica	4.668	4.668
Ukupno	398.696	352.194
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	110.788	91.175
Svega :	509.484	443.369
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja iz specifičnih poslova</i>	<i>(342.640)</i>	<i>(342.640)</i>
Svega potraživanja iz specifičnih poslova	166.844	100.729
Potraživanja od zaposlenih	-	-
Potraživanja za naknade zaposlenima	-	44.482
Ukupno:	166.844	145.211

Napomene na stranama 11 – 35 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza
Izvještaj revizora: strana 3 - 6

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Napomene uz finansijske iskaze

4.7.1 Ispravka vrijednosti potraživanja iz specifičnih poslova

Na ovoj bilansnoj poziciji iskazana su indirektno otpisana potraživanja u neto iznosu od 342.640 EUR. Navedeni iznos rezultat je ispravke vrijednosti potraživanja iz specifičnih poslova iz ranijih perioda u skladu sa Računovodstvenim politikama Komisije.

Tokom 2020.godine Komisija nije postupila u skladu sa računovodstvenim politikama, te nije vršila ispravku vrijednosti navedenih potraživanja.

4.8 Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani

	<i>(Iznosi u EUR)</i>	
	2020.	2019.
Potraživanja po osnovu preplaćenih obaveza	18.565	18.565
Ukupno:	18.565	18.565

4.8 (a) Potraživanja po osnovu preplaćenih obaveza

Na ovoj poziciji iskazana su potraživanja od budžet države po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa na zarade u ranijim izvještajnim periodima, a iskazana je nakon izvršenog usklađivanja knjigovodstvenog stanja na računima glavne knjige Komisije sa poreskom karticom na dan 31.12.2020.godine.

4.9 Gotovinski ekvivalenti i gotovina

	<i>(Iznosi u EUR)</i>	
	2020.	2019.
Tekući (poslovni) račun	86.311	542.696
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	10.693	8.250
Novčana sredstva na deviznom računu	35.618	29.138
Gotovina u blagajni	127	742
Ukupno:	132.749	580.826

Napomene na stranama 11 – 35 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza
Izvještaj revizora: strana 3 - 6

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Napomene uz finansijske iskaze

4.9 (a) Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Komisija svoje finansijsko poslovanje u 2020. godini obavljala je preko Crnogorske komercijalne banke i Prve banke Crne Gore.

Na dan 31.12.2020. godine iskazano je stanje gotovinskih ekvivalenata i gotovine u iznosu od 132.749 EUR, po osnovu:

- stanja na računu CKB AD Podgorica 70.714 EUR,
- stanja na računu Prve banke AD Podgorica 15.597 EUR,
- master 10.693 EUR,
- stanja na deviznom računu 35.618 EUR, te
- stanja na blagajni 127 EUR.

4.10 Ostala obrtna imovina

	<i>(Iznosi u EUR)</i>	
	2020.	2019.
Druga potraživanja	1.599	1.173
Aktivna vremenska razgraničenja	1.365	618
Ukupno:	2.964	1.791

Na ovoj poziciji iskazano je potraživanje po osnovu pogrešne uplate u iznosu od 1.173 EUR, te razgraničeni troškovi na ime unaprijed plaćenih premija osiguranja zaposlenih i osnovnih sredstava u iznosu od 1.365 EUR.

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Napomene uz finansijske iskaze

4.11 Kapital i rezerve

Kapital Komisije čini osnovni kapital, rezerve i neraspoređena dobit. Ukupan kapital je Državni kapital. Struktura kapitala Komisije data je u sledećem pregledu:

Opis	Državni kapital	Neraspoređena dobit	Revalorizacione rezerve	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2020.	954.435	450.535	370.180	1.775.150
Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	-	50.515	-	50.515
Korigovano stanje na 01.01.2020.	954.435	501.051	370.180	1.825.666
Neto promjene u 2020.	-	(369.262)	-	(369.262)
Stanje na dan 31.12.2020.	954.435	131.788	370.180	1.456.403

4.11.1 Kapital

Na ovoj poziciji sa stanjem na dan 01.01.2020. godine iskazan je iznos viška prihoda nad rashodima Komisije (neto efekat poslovanja u iznosu od 954.435 EUR), koji je raspoređen u državni kapital, shodno godišnjim odlukama o usvajanju finansijskih iskaza Komisije.

Na dan Bilansa (31.12.2020.godine) kapital Komisije iznosio je 954.435 EUR.

Promjene na kapitalu u 2020. prikazane su u posebnom Izveštaju o promjenama na kapitalu (strana 9).

4.11.2 Revalorizacione rezerve

Na ovoj bilanskoj poziciji u iznosu od 370.180 EUR iskazani su efekti procjene vrijednosti poslovnog prostora u ulici Kralja Nikole 27a/III u Podgorici, a na osnovu Izveštaja o procjeni vrijednosti poslovnog prostora iz decembra 2017. godine koji je sačinio ovlašćeni procjenjivač imovine, u skladu sa Međunarodnim standardima procjene (ISCC) i Evropskim standardima za procjenu vrijednosti (TEGoVA standardima), a u vezi sa zahtjevima MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti (veza napomena 4.6 (a)).

Napomene na stranama 11 – 35 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza
Izveštaj revizora: strana 3 - 6

4.11.3 Neraspoređeni dobitak

Na poziciji Neraspoređeni dobitak, na dan 01.01.2020. godine iskazan je iznos od 450.535 EUR, koji predstavlja pozitivan kumulativan efekat poslovanja u ranijim izvještajnim periodima.

Međutim, tokom 2021. godine, prije predaje Finansijskih iskaza za 2020. godinu, Komisija je sprovela usaglašavanje evidencija Poreske uprave i podataka iskazanih na računima Glavne knjige Komisije u dijelu obaveza po osnovu poreza i doprinosa na zarade i ugovore o djelu. Predmetnim usaglašavanjem utvrđeno je da je Komisija na dan 31.12.2020. godine u svojim poslovnim knjigama na računima grupe 45 Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada te grupe 48 Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine iskazala obaveze u ukupnom iznosu od 31.950 EUR, dok je, prema evidenciji Poreske uprave, Komisija na taj datum (31.12.2019. godine) bila u pretplati po navedenom osnovu u ukupnom iznosu od 18.565 EUR.

Imajući u vidu navedeno, u skladu sa zahtjevima MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, Komisija je na dan 01.01.2020. godine izvršila korekciju navedene greške na teret neraspoređene dobiti ranijih godina u ukupnom iznosu od 50.515 EUR, dok je na računu 224 Potraživanja za preplaćene poreze, doprinose i druge dažbine iskazala iznos od 18.565 EUR.

Na dan 31.12.2020. godine, Komisija je na ovoj bilansnoj poziciji iskazala ukupan iznos od 131.788 EUR kao kumulativni rezultat poslovanja u tekućem i ranijim izvještajnim periodima.

4.11. 4 Gubitak tekuće godine u ukupnom iznosu od 369.262 EUR iskazan je po osnovu negativnog efekta finansijskog poslovanja Komisije u 2020. godini.

4.12 Dugoročne obaveze

	<i>(Iznosi u EUR)</i>	
	2020.	2019.
Dugoročni finansijski krediti u zemlji	-	93.671
Ost.rezervis. za naknade i beneficije zaposlenih	1.800	1.800
Ukupno	1.800	95.471

4.12 (a) Dugoročna rezervisanja

Na ovoj poziciji Bilansa, sa stanjem na dan 01.01.2020. godine iskazana su rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, po osnovu jubilarnih nagrada i otpremnina za odlazak u penziju, izvršena najvećim dijelom shodno Odluci o usvajanju Procjene rezervisanja za naknade javnih funkcionera u Komisiji za hartije od vrijednosti broj 01/9-579/2-17 od 20.04.2016. godine. Predmetno rezervisanje nije izvršeno od strane ovlašćenog aktuara, što je, prema našem mišljenju, trebalo učiniti u smislu zahtjeva MRS 19 Primanja zaposlenih, u vezi MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

U predmetnoj odluci navedeno je sljedeće: »... kako po Međunarodnim standardima za mala pravna lica (SME) ne postoji obaveza rezervisanja po MRS 19, izvršili smo ukidanje postojećeg rezervisanja u korist prihoda. Stanje rezervisanja od 1.800 EUR se odnosi na obavezu za isplatu otpremnine za odlazak u penziju člana Komisije, koje će biti isplaćeno 2018. godine.«

Međutim, MRS za mala i srednja preduzeća nisu prevedeni u Crnoj Gori, niti objavljeni od strane organa nadležnog za njihovo objavljivanje. Kako je navedeno u *napomeni 2.1*, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MSFI i MRS zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore mogu biti u primjeni.

Imajući u vidu navedeno, prema našem mišljenju, Komisija na dan 31.12.2020. godine bila je u obavezi da izvrši rezervisanja po osnovu jubilarnih nagrada i otpremnina za odlazak u penziju, u smislu zahtjeva MRS 19 Primanja zaposlenih u vezi sa MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Komisija za tržište kapitala Crne Gore
Napomene uz finansijske iskaze

4.13 Kratkoročne obaveze iz poslovanja

	<i>(Iznosi u EUR)</i>	
	2020.	2019.
Dobavljači:		
IOSCO Madrid	17.825	-
Savjet za finansijsku stabilnost	8.360	8.360
Skupština etažnih vlasnika zgrade Čelebić	4.845	-
Privredni sud	3.000	3.000
Elektroprivreda CG	1.098	1.308
Ostali dobavljači	2.578	6.015
<i>Svega dobavljači:</i>	<i>37.706</i>	<i>18.683</i>
<i>Primljeni avansi</i>	<i>-</i>	<i>6.000</i>
Obaveze po osnovu ugovora o djelu	-	3.673
Svega obaveze iz poslovanja	37.706	28.356
Obaveze po anuitetima	93.135	105.489
Obaveze za poreze	11.626	11.938
<i>Svega:</i>	<i>104.761</i>	<i>117.427</i>
Ukupno:	142.467	145.783

4.13.1 Kratkoročne obaveze iz poslovanja

Na ovoj poziciji iskazane su obaveze prema dobavljačima sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, u ukupnom iznosu od 37.706 EUR.

Najveći dio iskazanih obaveza odnosi se na članarinu IOSCO Madrid za 2020. godinu – 17.825 EUR, te obaveze prema Savjetu za finansijsku stabilnost – 8.360 EUR. Do kašnjenja u izmirenju navedenih obaveza došlo je uslijed smanjenja prihoda Komisije uzrokovanih posljedicama pandemije COVID - 19 virusa tokom većeg dijela 2020. godine.

4.13.2 Obaveze po anuitetima

Na ovoj poziciji Bilansa stanja iskazan je kratkoročni dio dugoročnog finansijskog kredita u iznosu od 93.135 EUR (veza napomena 4.5 (a)) koji dospijeva do godine dana.

4.13.3 Obaveze za poreze

Na ovoj bilansnoj poziciji, u ukupnom iznosu od 11.626 EUR, iskazane su obaveze po osnovu neisplaćenog prireza porezu na dohodak fizičkih lica (4.902 EUR), te obaveze za uplatu u Budžet (6.724 EUR).

4.14 Finansijski izvještaji

Komisija je za 2020. godinu sačinila finansijske izvještaje predviđene Pravilnikom o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja nezavisnih regulatornih tijela, pravnih lica, akcionarskih društava i društava sa ograničenom odgovornošću u kojima država ili opštine imaju većinski udio u vlasništvu (»Sl. list CG«, br. 12/08 i 35/10).

4.15 Sudski sporovi u toku

Na dan 31.12.2020. godine, prema izjavi odgovornih lica u Komisiji, Komisija je učesnik u jednom sporu koji je protiv nje pokrenut od strane fizičkog lica. Procijenjena vrijednost spora iznosi 400 EUR i odnosi se na isplatu troškova postupka punomoćnika tužioca. U periodu obuhvaćenom revizijom, prema istoj izjavi, Komisija nije pokretala druge sporove ni druge postupke pred državnim organima, niti je učesnik u drugim sporovima koji se protiv nje vode

Komisija nije izvršila rezervisanja za odliv sredstava po eventualno izgubljenom sudskom sporu, u smislu zahtjeva MRS 37 Rezervisanje, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.

4.15 Unutrašnja revizija

U skladu sa odredbama Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru („Sl. list CG”, br. 75/18) te odredbama Uredbe o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru (“Sl. list CG”, br. 70/19), Komisija je u obavezi da organizuje sistem unutrašnjih finansijskih kontrola radi unapređenja finansijskog upravljanja i odlučivanja u realizaciji postavljenih ciljeva subjekata, a naročito:

- obavljanja poslovanja u skladu sa zakonima, podzakonskim i internim aktima, ugovorima i propisanim postupcima;
- obezbjeđenja pouzdanog, potpunog i blagovremenog finansijskog i poslovnog izvještavanja;
- pravilnog, ekonomskog, efikasnog i efektivnog korišćenja sredstava i
- zaštite imovine, obaveza i drugih resursa od gubitka koji mogu nastati neodgovarajućim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korišćenjem, kao i od nepravilnosti i prevara.

Komisija je 27.12.2019. godine na 88. sjednici imenovala Ivana Vujanovića, diplomiranog pravnika za Višeg unutrašnjeg revizora u Komisiji za tržište kapitala.

Navedeno lice ispunjava sve uslove propisane Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, osim Sertifikata unutrašnjeg revizora u javnom sektoru. Prema izjavi odgovornih lica Komisije, imenovani pohađa obuku za sticanje potrebnog zvanja od marta 2019. godine, te se očekuje da će potrebnii sertifikat biti obezbijeđen u zakonski propisanom roku.